

have fat i enhver Smule Værdistigning paa Smaaejendomme, vil jeg dertil sige, at den Affattelse, Lovforslaget paa dette Punkt har faaet, jo tværtimod vil dække en meget stor Del store Ejendomme og derved i høj Grad komme til at skade de mindre. Det vil blive den praktiske Virkning af Forslaget paa dette Omraade. Hvis det ærede Medlem ikke vil have, at Smaaejendommene skulle forfordes, skulde han derfor have holdt paa det Standpunkt, som Kommissionen og senere ogsaa Folketinget havde holdt paa, nemlig et Afdrag paa 3 Kr. i ethvert Skattebeløb, saa vilde Smaaejendommene være gaaede fri.

Heller ikke kan jeg være tilfreds med, at man oppe i Landstinget har nedsat den Procent, der skal ydes, fra  $1\frac{1}{2}$  til  $1\frac{1}{4}$ . Det er jo et rent Principspørgsmaal. Efter min Opfattelse vilde Samfundet have fuld Ret til at kræve hele den Værdistigning, som forekommer paa Ejendommen uden Ejerens eget Initiativ eller Arbejde. Med andre Ord: Jeg vilde meget godt kunne slutte mig til Tanken om, at man af enhver udfunden Værdistigning krævede en Afgift af 4 pCt. Jeg indser naturligvis, at man kan ikke komme dertil for Øjeblikket, men det forekommer mig dog rigtigt nok, at  $1\frac{1}{2}$  pCt. maatte være meget passende. Naar man gik hen og forærede den private Grundejer  $2\frac{1}{2}$  pCt. af den Værdistigning, Staten fremkalder paa hans Ejendom, saa synes jeg, han kunde være udmærket godt tilfreds dermed, og det forekommer mig, at Landstinget burde have ladet denne Afgift blive staaende. Nu er den altsaa sat ned, men dette er efter min Mening en ganske overordentlig uheldig Foranstaltning. Nu kan det maaske ikke nytte noget at forsøge paa at faa ændret disse Forhold, det er meget muligt, at vi komme til at blive staaende derved, og der er naturligvis ikke noget at sige dertil, det er jo kun et Forsøg, der gøres. Jeg kan for Resten følge det ærede Medlem fra Bække (L. Rasmussen), naar han udtalte, at han vilde haabe, at dette Forsøg vilde føre til, at vi kom videre paa denne Bane og fik beskattet ogsaa Værdistigninger paa alle andre Omraader end netop dette specielle. Under de her af mig nævnte Forudsætninger vil jeg udtale Haabet om, at der maa komme bedre Tider ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet om Værdistigningsafgiften.

**J. Andersen:** Det Lovforslag, som her foreligger for os, erkender, at naar

Samfundet skaber Værdier, skulle disse ikke udelukkende tilfalde private, og det er udmærket godt, at Lovforslaget erkender dette. Men bedre vilde det efter mit Skøn have været, om det havde erkendt, at de Værdier, Samfundet skaber, skulle tilfalde Samfundet alene. Det havde været et rent Princip, og saa havde der været noget solidt at bygge paa i Fremtiden. Nu viger man bort fra dette, saaledes at det baade er noget og ingen Ting. Og jeg mener, at naar man havde fastholdt, at de Værdier, Samfundet skaber, skulle tilfalde Samfundet, saa skulde det ikke være for en vis begrænset Tid, men for stedse. Jeg indser ikke, hvorfor dette kun skal gælde i visse Aar. Man har sat 50 Aar, jeg indser ikke, hvorfor man ikke lige saa godt kunde have sat et hvilket som helst andet Antal Aar, naar man vilde fastslaa noget saadant. I det hele taget forekommer det mig, at en Tidsbegrænsning er ganske paa urette Sted her. Og endvidere kunde jeg have ønsket, at man, naar man vedtager en Jernbaneskyld og erkender, at dette er rigtigt, havde udvidet denne Bestemmelse til at gælde ikke blot for de Baner, man anlægger i Fremtiden, men for de Baner og de Værdistigninger, som Samfundet skaber eller allerede har skabt. Man kunde ikke gaa tilbage og tage de Værdier, som ere skabte, samtidig med at man anlagde de tidligere Baner, men man kunde begynde fra i Dag, begynde paa eet Tidspunkt for hele Landet, ikke alene for Baner, men ogsaa for Havneanlæg og alt, hvad der hører der ind under.

Men der er i Forslaget adskillige andre Ting, som vi skulle se at faa ændrede, forinden det maa blive Lov. Et saadant Forhold som dette, at „Jernbaneskyld svares kun, for saa vidt Værdistigningen overstiger 10 pCt. af Ejendommens eller af den i Henhold til § 4 særlig vurderede Del af Ejendommens Værdi inden Baneanlægget“, mener jeg ikke, vi kunne godkende. Det forekommer mig, at den Værdistigning, som Samfundet har skabt, har det Ret til at tage. Man skal ikke sige, at der skal gaa saa og saa meget bort, og navnlig skal man ikke fastslaa, at det skal være visse Procent. Det Forhold, som vil komme til at gøre sig gældende her, og som den højtærede Minister nævnedes et Eksempel paa, vil for et Par Ejendomme, hvis Værdi jeg her skal nævne, komme til at tage sig saaledes ud: En Ejendom, hvis Værdi er 40,000 Kr., og som stiger med 3,900 Kr., dens Værdistigningsafgift